

Merikotka-tutkimuskeskus

Meriliikenne ja sen turvallisuusriskit ovat kasvaneet nopeasti Suomenlahden ja koko Itämeren alueella. Meriturvallisuuden ja -liikenteen tutkimuskeskus vahvistaa meriliikenteen, merenkulun turvallisuuden ja meriympäristön tutkimusta Suomessa. Merikotka-tutkimuskeskus tuottaa korkeatasoista Suomenlahden olosuhteisiin sovellettua tutkimusta tiiviissä yhteistyössä Teknilliseen korkeakouluun, Helsingin yliopiston, Turun yliopiston, Kymenlaakson ammattikorkeakouluun, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen ja Metsähallituksen kanssa. Tavoitteina on parantaa meriliikenteen turvallisuutta, onnettomuuksien ennaltaehkäisyä ja meriympäristön suojelun edellytyksiä Suomenlahden ja koko Itämeren alueella. Merikotka-tutkimuskeskuksen toimintaa johdetaan Kotkasta ja se perustuu Kotkan kaupungin perusrahoitukseen, yritysrahoitukseen sekä kansalliseen ja EU-tutkimushankerahoitukseen. Tutkimuskeskuksen tuottaa tutkimuksen tukipalveluita, edesauttaa tutkimuskeskuksen toimintaa ja yhteistyötä eri osapuolten välillä.

Tutkimuskeskuksen mukaan se on välttynyt talouskriisin vaikutuksilta, koska suurin osa tutkimusten rahoituksesta tulee julkisista lähteistä. Merikotka aikoo kasvaa edelleen ja tavoittelee 10-20 uutta työntekijää. Tällä hetkellä keskuksessa työskentelee 30 henkilöä, joista valtaosa on tutkijoita kolmesta yliopistosta (Helsinki, Turku ja Teknillinen korkeakoulu) sekä Kymenlaakson ammattikorkeakoulusta

Tutkimuskeskus on profiloitunut seuraaviin tutkimusaloihin.

- *Merikuljetukset ja satamatoiminnot*
Aihepiirin tutkimus jakautuu merenkulkuun ja satamatoimintoihin ja merenkulun logististen järjestelmien tutkimuksiin. Ryhmissä tutkitaan merenkulun liikennevirtoja, satamatoimintoja, transitoliikennettä sekä kuljetusketjujen tietojärjestelmiä, turvallisuutta ja ympäristövaikutuksia.
- *Merenkulun turvallisuus ja teknologinen kehitys*
Merenkulun ja talvimerenkulun turvallisuuden tutkimusryhmässä keskitytään merenkulun riskienhallintaan ja talvimerenkulun turvallisuuteen.
- *Meriliikenteen ympäristövaikutukset ja meriympäristö*
Ryhmän tutkimus liittyy merenkulun ympäristövaikutuksiin (mm. öljyonnettomuuden ja vaarallisten aineiden vaikutukset) yhteistyössä Metsähallituksen ja Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen tutkimusyksiköiden kanssa.

Lisätietoja: Merikotka-tutkimuskeskus, Terhi Lindholm, puh. 040 752 4392, www.merikotka.fi

Uutta tietoa huoltovarmuuden turvaamiseksi

Suomen tuonnista 75 % ja jopa 89 % viennistä kuljetetaan meriteitse. Mahdolliset häiriöt merikuljetuksessa ja satamissa aiheuttavat merkittävän riskin Suomen yhteiskunnan taloudellisten perustoimintojen ylläpitämiselle. STOCA-tutkimuksessa selvitetään, miten huoltovarmuuteen tulisi varautua nykyisten liikennemäärien (satamainfrastruktuuri, korvaavat satamat, kapasiteetti), teollisuuden vaatimusten (raaka-aineet, energia) ja kansalaisten (elintarvikkeet, kulutustarvikkeet) tarpeiden perusteella eri häiriötilanteissa. Tutkimuksessa tuotettava tietous antaa kokonaiskuvaa siitä, mitä toimijat voivat kohdata ylläpidettäessä yhteiskunnan eri toimintoja.

STOCA-hankkeen eräs osa on simulaatiomallin kehittäminen, jonka avulla on selvitetty esimerkiksi mitä vaikutuksia olisi konttikuljetuksille, jos Kotkan Mussalon sataman kaikki kontit jouduttaisiin siirtämään Helsingin Vuosaaren sataman käsitteltäväksi. Simulaatiomalliin on kerätty tietoa mm. konttiliikenteen määristä, satamien infrastruktuurista konttien käsittelyyn, maksimaalisista konttienkäsittelykapasiteeteista, maakuljetuskapasiteetista, maayhteyksistä, siirtonopeuksista, varastointitiloista ja näiden avulla on analysoitu siirrosta aiheutuvat pullonkaulat ja viiveet. Tutkimuksessa paneudutaan Suomenlahden alueella oleviin satamiin niin Suomessa kuin Virossa. Satamista tavaraliikenne jatkaa matkaa yleensä raide- tai autokuljetuksilla, joiden riskinhallintaan tulee panostaa, jotta tuote ja asiakas voisivat viivästyksittä kohdata.

Yleisesti toimitusketjukatkoksilla voi olla monitahoiset vaikutukset Suomeen. Hankkeessa riskienhallintanäkökulma lähtee toimitusketjun ja asiakkaan tarpeista. Tutkimuksessa tässä vaiheessa on jo havaittu, että varautumisen aste on hyvin eritasoinen globaalien toimitusketjun eri vaiheissa.

Hankkeessa saatavaa tietoa voidaan hyödyntää suunniteltaessa Suomen huoltovarmuuden turvaamista häiriötilanteissa niin yksittäisessä yrityksessä kuin valtioiden johdon tasolla. Mahdollisia häiriötilanteita tutkitaan myöhemmin vuonna 2010 hankkeen tutkimuslaitosten yhteistyöllä ja luodaan kokonaiskuva huoltovarmuuteen vaikuttavista tekijöistä hyödyntäen tietoa mm. meri- ja maakuljetusten merkittävimmistä riskeistä, korvaavista kuljetusreiteistä ja reittien ympäristövaikutuksista, kriittisistä tuotteista sekä korvaavien satamien kapasiteeteista Suomessa ja Virossa.

Perustietoa STOCA-hankkeesta

Huoltovarmuuden turvaaminen poikkeustilanteissa (STOCA - Study of cargo flows in the Gulf of Finland in emergency situations, 2009-2010) tutkimuksessa selvitetään mm. meriliikennevirtojen kehitystä, Suomen ja Viron satamien infrastruktuuria ja kapasiteettia sekä kuljetuksiin liittyviä riskejä huoltovarmuuden kannalta. Tutkimuksessa ovat mukana Turun yliopiston Merenkulkualan tutkimus- ja koulutuskeskus, Lappeenrannan teknillisen korkeakoulun rautatietologistiikan yksikkö ja pohjoisen ulottuvuuden tutkimuskeskus, Merikotka-tutkimuskeskus Kotkasta, Viron Meriakatemia sekä rahoittajina Euroopan unioni, Euroopan aluekehitysrahasto, Viron Meriakatemia, Central Baltic INTERREG IV A 2007–2013 -ohjelma, Huoltovarmuuskeskus ja Varsinais-Suomen liitto.

Lisätietoja:

Juha Heijari (projektipäällikkö)
Merikotka-tutkimuskeskus
puh. 044 522 2809, juha.heijari@merikotka.fi
www.merikotka.fi/stoca

KUTSU

Meriturvallisuuden ja –liikenteen tutkimuskeskus Merikotka ja Lappeenrannan teknillisen yliopiston Kouvolan tutkimusyksikkö järjestävät Kotkassa perjantaina 27.11.2009 klo 10.00–14.00 kansainvälisen LOGNET/STOCA seminaarin, jonka teemana ovat suomalais-venäläisten tuotannollisten yritysten kilpailukyky ja huoltovarmuuden häiriötilanteisiin varautuminen Suomessa.

Seminaari järjestetään Merikeskus Vellamossa, Tornatorintie 99, Kotka.

Seminaarissa esitellään mm. mitä yritysten tulee ottaa huomioon Suomen ja Venäjän välisissä kuljetuksissa sekä kuullaan katsaus Venäjän satamien nykytilasta ja tulevaisuuden suunnitelmista. Lisäksi seminaarissa esitellään simulaatiomalli, jonka avulla on selvitetty konttikuljetuksissa tapahtuvia muutoksia, jos yhden suuren sataman koko konttiliikenne jouduttaisiin siirtämään toisen sataman käsiteltäväksi. Seminaarissa yhdistyvät kahden EU-hankkeen tulokset.

Seminaari on maksuton. Kutsua saa välittää eteenpäin. Tervetuloa!

Ilmoittautumiset seminaariin pyydetään lähettämään viimeistään 25.11.2009 Milla.Laisi@lut.fi tai puh. 05-353 0226

Tarkemman seminaariohjelman löydät oheisesta linkistä:

<http://www.kouvola.lut.fi/fi/tutkimus/innorail/lognetstocaseminar>

